Утвърдил:
Пенка Димитрова
Директор на1ОУ „Николай Райнов“
Заповед №271/11.09.2026 г.

ПРОГРАМА

ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

В ОУ „НИКОЛАЙ РАЙНОВ” – С.КЕСАРЕВО, ОБЩ. СТРАЖИЦА, ОБЛ. ВЕЛИКО ТЪРНОВО
ЗА УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

I. Същност на програмата:

Настоящата училищна програма определя политиката, начините и формите за обучение и възпитание по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование на ОУ „Николай Й. Райнов“ с. Кесарево.

В програмата гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се разглеждат като взаимносвързан интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности, както и компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели. Свързано е със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, за умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за опазване собственото и на околните здраве в условията на епидемична обстановка, за създаване или поддържане на здравословен начин на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие и поддържане на биологично разнообразие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности, за основните характеристики на интеркултурните отношения, за формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

II. Основни цели на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование:

1. Изграждане на автономна и активна личност, която:
   - Разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права.
   - Участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин.
   - Познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество.
   - Зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство.
   - Носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора.
   - Осъзнава и цени своята културна идентичност.
   - Изразява обосновано и критично своята гражданска позиция.
   - Поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните, подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето.
   - Познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда.
   - Умее да прави връзки между отделните сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.
2. Функциониране на училището като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:
   - Възпитава в демократични ценности като насърчава инициативност, отговорност и солидарност.

- Изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, междукултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение.
- Създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

III. Реализиране на програмата

1. В училището гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява интегрирано в обучението по образователните направления както следва:

- В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление.
- В извънкласни форми на работа.
- В заниманията по интересите в рамките на целодневна организация на учебния ден.
- В часовете от КОО „Обществени науки и гражданско образование”.
- В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, както и други форми на ученическо представителство.

2. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществява чрез занимания, дейности и проекти свързани с различни тематични области като толерантност и интеркултурен диалог, безопасност на движението по пътищата, превенция на насилието, справяне с гнева и агресията, кариерно ориентиране и др.

3. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в занимания по интереси се осъществяват чрез дейности и проекти, свързани с интердисциплинарния комплекс.

4. Неизменна част от училищната политика за обучение и възпитание по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са:

- Участието в различни училищни ритуали, свързани с откриването на учебната година.
- Официалното раздаване на дипломи за завършено средно образование и награди на отличниците.
- Честване на националния празник на страната, както и празника на народните будители и патронния празник на училището.

5. Ученическо самоуправление и представителство се извършва чрез:

- Участие в различни форми на ученическо самоуправление.
- Организиране на доброволчески дейности извън училище.
- Организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, правата на човека, опазването на околната среда.
- Участие в клубове и неформални групи по интереси и др.

6. Дейности и мероприятия:

А) Възпитаване на отговорност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност, чрез занимания и проекти, свързани с интердисциплинарния комплекс.
   Срок: постоянен
   Отг.: кл. ръководители
2. Спазване на Правилника за дейността на ОУ „Николай Й. Райнов“ с. Кесарево.
   Срок: постоянен
   Отг.: кл. ръководители
3. Спазване на Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: постоянен
Отг.: кл. ръководители

4. Изпълнение на дейностите от Плана на класния ръководител с активното участие и на учениците, както и чрез ученическото самоуправление.

Срок: постоянен
Отг.: кл. ръководители

Б) Възпитаване на патриотично съзнание и изграждане на национално самочувствие.

1. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: постоянен
Отг.: кл. ръководители

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Срок: I – VI 2027 г.
Отг.: кл. ръководители

В) Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на национално самосъзнание

1. Изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти.

Срок: постоянен
Отг.: кл. ръководители

Г) Здравно и екологично възпитание:

1. Ежедневен инструктаж за правилна дезинфекция и лична хигиена в условията на епидемична обстановка.

Срок: постоянен
Отг.: преподавателите

2. Провеждане на здравни беседи на учениците с медицински лица.

Срок: по плана за ЧК
Отг.: мед. сестра

3. Разглеждане на здравни теми в часа на класа – сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: по плана за ЧК
Отг.: кл. ръководители

4. Включване в инициативи, организирани от общината за отбелязване на 22 април – „Ден на земята“.

Срок: IV 2027 г.
Отг.: МО

5. Организиране на две практически занятия за поведение при бедствия, аварии и катастрофи и оказване на първична помощ.

Срок: XI. 2026 г. – III 2027 г.
Отг.: директор

6. Провеждане на лекции и тренинги за повишаване на социалните знания, умения и обща култура на учениците по въпроси, свързани с психичното здраве.

Срок: I – VI 2027 г.
Отг.: кл. ръководители

7. Организиране на лекции в ЧК от РУ на МВР по график за:

- безопасност на движението
- агресията сред подрастващите
- киберпрестъпност

Срок: I и II срок
Отг.: кл. ръководители

Д) Развиване на физическа активност и спорт:

1. Организиране на спортни игри „Здрав дух в здраво тяло” - състезания по баскетбол, волейбол, футбол и хандбал.

Срок: IV – V 2027 г.
Отг.: учител ФВС

2. Участие в ученически спортни игри (волейбол, баскетбол, футбол, тенис на маса, хандбал, шах и др.) на общински, областен и национален кръг.

Срок: 2026/2027 г.
Отг.: учител по ФВС

3. Организиране на „Лъвски скок“ в начален етап.

Срок: м. II 2027 г.
Отг.: кл. Ръководители
и учител по ФВС

Е) Формиране на гражданско поведение и култура:

1. Избор на ученическите съвети по класове.

Срок: септември 2027 г.
Отг.: кл. ръководители и
пед. съветник

2. Провеждане на „Ден на ученическото самоуправление” – кампания за представяне на училището и.

Срок: V. 2027 г.
Отг.: кл. ръководители

3. Седмица за превенция на агресията, насилието, справяне с гнева и справяне с конфликти.

Срок: XI. 2026 г. – II. 2027 г.
Отг.: кл. ръководители

4. Интернет страница на училището – информация за участие на учениците в различни изяви – конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.

Срок: постоянен
Отг.: Д. Борисова

5. Организиране на традиционните училищни програми.

Срок: според празниците
Отг.: комисиите

6. Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха

Срок: II срок
Отг.: кл. ръководители

Ж) Толерантнтост и интеркултурен диалог.

1. Провеждане на Час на класа по проблемите на дискриминацията.

Срок: II срок
Отг.: външен лектор

2. Интегриране на ученици от малцинствата чрез включването им в групи по интереси и групи по проект „Успех за теб“.

Срок: постоянен
Отг.: преподавателите

Настоящият план е приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №14 /10.09.206 г. и утвърдена със Заповед №271/11.09.2026 год.